

Scherven op zolder

Scherven op zolder. Zo heet de toneelgroep die eind november CC De Plomblom vulde met de voorstelling 'Babylon'. De acteurs? Volwassenen met een mentale beperking van vzw Schoonderhage. Wij gingen langs voor een babbel met één van de acteurs, Morena, en haar coach Nadine. Een verhaal over verborgen talent, emoties en karakters.

Dag Morena en Nadine, hoe is het idee van 'Scherven op zolder' eigenlijk ontstaan?

Nadine: "Dat is heel spontaan gekomen, een dertigtal jaar terug. We hadden met onze bewoners van vzw Schoonderhage enkele snoezelmomenten in elkaar gestoken waarbij we dekens en kussens op een hoop legden, en we op muziek onder en tussen de dekens kropen. Die momenten vielen enorm in de smaak en na afloop vroeg een van onze helpende handen: 'Heb je ooit al eens aan toneel gedacht?'. Zo is de bal aan het rollen gegaan. Tegen het eind van dat jaar, in 1991, hadden we ons eerste optreden in het buurthuis van Okegem."

Wist jij onmiddellijk dat jij aan die toneelgroep wilde deelnemen Morena?

Morena (foto): “Het is eigenlijk door mijn mama dat ik bij de toneelgroep ben gegaan. Zij zei me altijd dat ik een echte ster op het toneel ging worden. Aan haar heb ik veel te danken, ze gaf me alles wat ik nodig had. Ik doe het dus deels voor haar en zal dat ook blijven doen.”

Nadine: “Morena is verbaal erg sterk. Niet iedereen in onze groep is dat natuurlijk, al kunnen sommige acteurs je toch verbazen met de emoties die ze in hun spel leggen. Toen we Morena voor de eerste keer aan het werk zagen, was het meteen duidelijk dat er een verborgen talent in haar schuilt.”

Niet alle acteurs zijn verbaal even sterk, zeg je, brengt dat uitdagingen met zich mee?

Nadine: “Alle bewoners van Schoonderhage krijgen de kans om deel te nemen, we houden geen audities. Wie wil deelnemen, start wel met een proefperiode van 3 maanden. Het is namelijk belangrijk dat je goed met de groep kan blenden. We hebben nu een groep van 19 personen en dus ook 19 karakters. Dat is niet altijd even vanzelfsprekend. Bij de repetities of een voorstelling moeten we er ook voor zorgen dat iedereen steeds zijn medicatie op tijd krijgt, naar het toilet kan gaan ... Ook traantjes drogen en kleine ruzies oplossen hoort erbij.”

Hoe maken jullie een voorstelling? Wie legt de kiem?

Nadine: “Het toneelstuk zelf komt altijd tot stand door improvisatie met de acteurs. Spelenderwijs handelingen uitbeelden of nadoen, bijvoorbeeld. Ook laten we hen zelf vaak hun teksten schrijven. We schaven die wat bij achteraf, maar wat ze zelf geschreven hebben, onthouden ze beter. We vertrekken wel vanuit een groter, achterliggend idee, meestal iets wat in de actualiteit zit. Zo brachten we al voorstellingen met thema's als religie of de lange wachttijden in de zorg. Soms stellen we de vraag ook aan de acteurs zelf. De ene wil dan eens acteren op muziek van Michael Jackson, de ander wil eens graag verliefd zijn. We vinden altijd wel een thema dat iedereen interesseert.”

Wat maakt het zo fijn om met deze groep op het podium te staan?

Nadine: “We geven iedereen binnen de groep een podium, welke beperking hij of zij ook heeft. Vaak kunnen de bewoners niet zoveel, maar dankzij ons staan ze op een podium en krijgen ze waardering, applaus. De ouders zijn dan ook enorm trots. Maar niet enkel zij, wij als coaches kunnen niet fierder zijn op zo'n geweldige groep acteurs en de prestatie die zij neerzetten. Als coach proberen we ook zo min mogelijk mee op het podium te staan, het is echt hún moment.”

Morena: “Ik doe het toneel graag. Het is nu al de vijfde keer dat ik op het podium zal staan. Ik doe het voor mijn publiek, maar ook voor de hele groep en mijn coaches (grijpt Nadine vast, red.). Ik zal het toneel nooit meer verlaten.”

De hoeveelste voorstelling is Babylon voor jullie?

Nadine: “We zitten al aan acht voorstellingen. Meestal zit er een viertal jaar tussen onze voorstellingen, maar door de coronapandemie is het nu wat langer geleden. Voor mij is dit meteen ook het laatste toneelstuk, want eigenlijk ben ik al 5 jaar met pensioen. Toch draai ik hier nog elke vrijdag mee, omdat ik deze laatste voorstelling wil kunnen afwerken. Ergens doet het pijn dat ik vertrek, maar ondertussen zijn er al veel andere coaches mee in het project gerold. Ik weet dus dat ik de toneelgroep met een gerust hart kan verlaten, hij is in goede handen. Al zal onze laatste voorstelling toch een emotioneel moment voor mij worden.”